

Virtualna izložba

Stare knjige u Knjižnici FSBa

Katalog

Autori: Andrea Zabjan Bogut, Jelena Bolkovac

Priprema građe: Andrea Zabjan Bogut

Fotografije: Andrea Zabjan Bogut

Katalog: Andrea Zabjan Bogut

Grafičko oblikovanje i priprema virtualne izložbe – Nikola
Zdunić, Andrea Zabjan Bogut

Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, studeni
2021.

Izložbom *Stare knjige u Knjižnici FSB-a* željelo se pokazati stare knjige iz fonda FSBa.

Zbirka starih knjiga posebna je cjelina Knjižnice Fakulteta. Radi se o statičnoj zbirci koja se oformljena od tiskane građe iz područja primijenjenih znanosti. Pisana je latiničnim pismom, većinom goticom. Najstarija knjiga tiskana je 1673. godine.

Većina knjiga u ovoj zbirci potiče iz fonda knjižnice Kraljevske visoke tehničke škole.

Fakultet strojarstva i brodogradnje potekao je od Tehničke visoke škole utemeljene 1919. godine, koja 1926. g. prerasta u Tehnički fakultet u sastavu Sveučilišta u Zagrebu. Iste je godine osnovana i Knjižnica Tehničkog fakulteta.

Iz strojarskog i brodograđevnog odjela Tehničkog fakulteta 1956. g nastaje Strojarsko-brodograđevni fakultet kao samostalni fakultet s pripadajućom knjižnicom.

Odlukom Sabora Republike Hrvatske, 1967. godine, spajanjem Strojarsko-brodograđevnog fakulteta s Visokom tehničkom školom, osnovan je današnji Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Knjižničnom fondu Fakulteta pripojen je i knjižnični fond Visoke tehničke škole.

Theatrum machinarum novum

Theatrum machinarum novum : Das ist: Neu-vermehrter Schauplatz der Mechanischen Künsten : Handelt von allerhand Wasser- Wind- Roß- Gewicht- und Hand-Mühlen, Wie dieselbige zu dem Frucht-Mahlen, Papyr- Pulver- Stampff- Segen- Bohren- Walcken- Mängen, und dergleichen anzuordnen; Beneben Nützlichen Wasser-Künsten Als da seynd Schöpff- Pomppen- Druck- Kugel-Kästen- Blaß- Wirbel- Schnecken Feuer-Sprützen und Bronnen-Wercken; Damit das Wasser hoch zu heben, zu leiten und fortzuführen, auch andern Sachen, so hierzu dienlich und nützlich zugebrauchen / Georg Andreas Böckler. - Nürnberg : Christoff Gerhard, 1673. - [8] str., 44 str., [154] listova : ilustr. ; 34 cm.

Najstarija knjiga u zbirci je Theatrum machinarum novum. Radi se o drugom izdanju knjige iz 1673. godine. Pisana je gotičkim pismom. Napisao ju je njemačkog inženjera i arhitekta, Georga Andreasa Böcklera. Rođen je u Ceonheimu oko 1617. godine. Theatrum Machinarum Novum, važno djelo o vjetrenjačama, pumpama i drugim hidrauličkim strojevima. Prvo izdanje Theatruma potiče iz 1661. godine.

Posebnu vrijednost knjige čine 154 ilustracije s prikazima mlinova i hidrauličkih strojeva pokretanih vodom, vjetrom, ljudskom snagom, snagom životinja. Böckler počinje s jednostavnim strojevima na ljudski pogon, gdje čovjek okreće ručicu ili vitlo, povezani raznim zupčanicima i vijcima (slika 1.3; slika 1.4.).

Nakon strojeva na ljudski pogon okreće se strojevima na životinjski pogon (konji, bikovi) (slika 1.5)

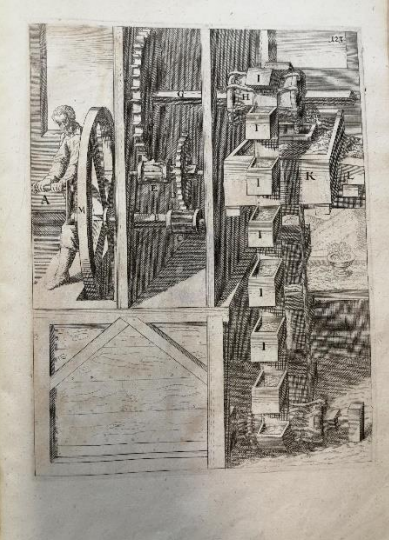
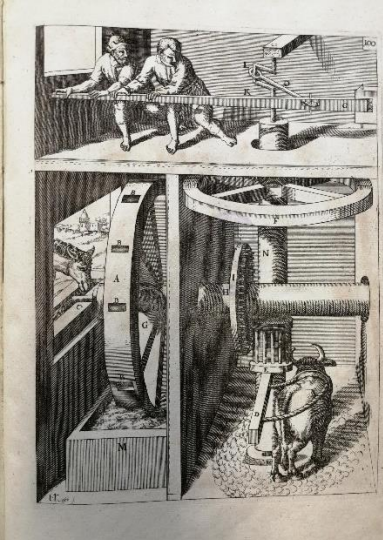
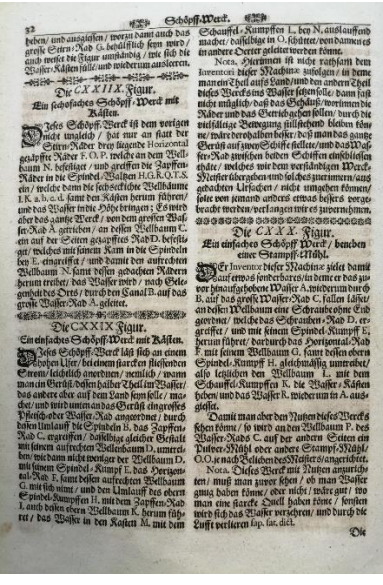
Većina uređaja napaja se vodom. Primjerice, Arhimedov vijak podiže vodu, koja pada, pokreće mlin, a također pokreće vijak.

Kao i većina knjiga o strojevima tog vremena – a bilo ih je mnogo – prikazani uređaji bili su samo strojevi na papiru, bez dokaza da su ikad pretvoreni u prave drvene i metalne konstrukcije.

Georg Andreas Böckler umro je 1687. godine.

Izdanje iz 1673. je digitalizirano u knjižnici Sächsische Landesbibliothek –Staats- und Universitätsbibliothek Dresden (SLUB) i dostupno je na poveznici: <https://digital.slub-dresden.de/werkansicht/dlf/15838/1>

Osim knjige Theatrum machinarum novum (1661.) Georg Andreas Böckler napisao je i knjigu Architectura Curiosa Nova (1664.

Chryselius, Johann Wilhelm

Anweisung, holzersparende Oefen Pfannen-, Brat-, Kessel- und Küchen - feuerungen anzulegen nach richtigen Grundsätzen und Erfahrungen / von Johann Wilhelm Chryselius. - Leipzig : Boß und Compagnie, 1798. - [Razl. pag], [9] presavijenih listova ; 20 cm.

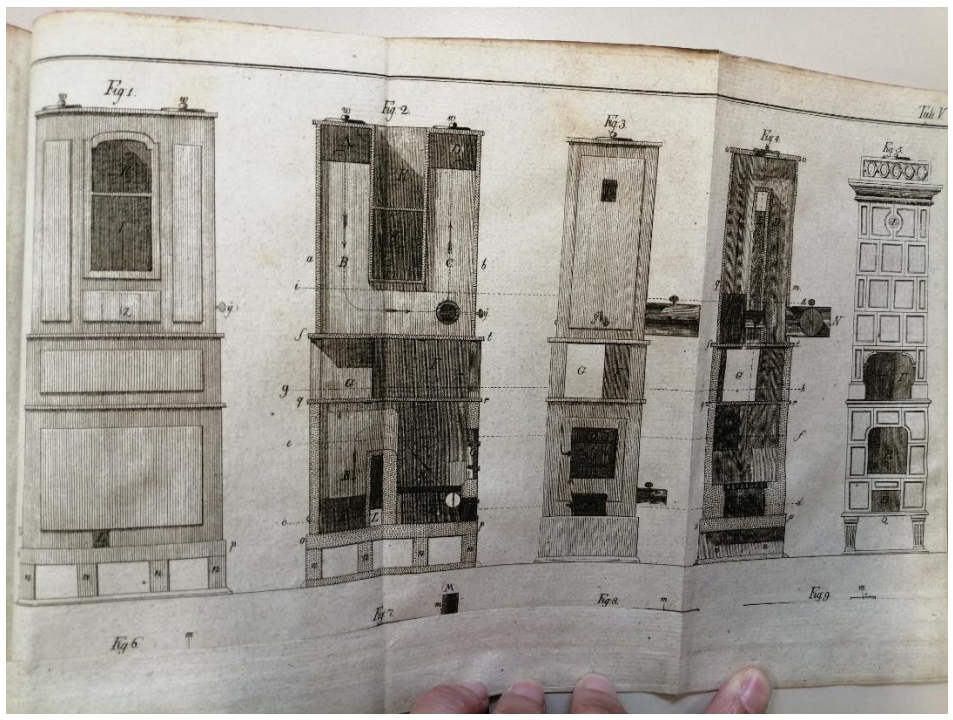
Na prvoj stranici pečat Knjižnice kraljevske tehničke visoke škole u Zagrebu.

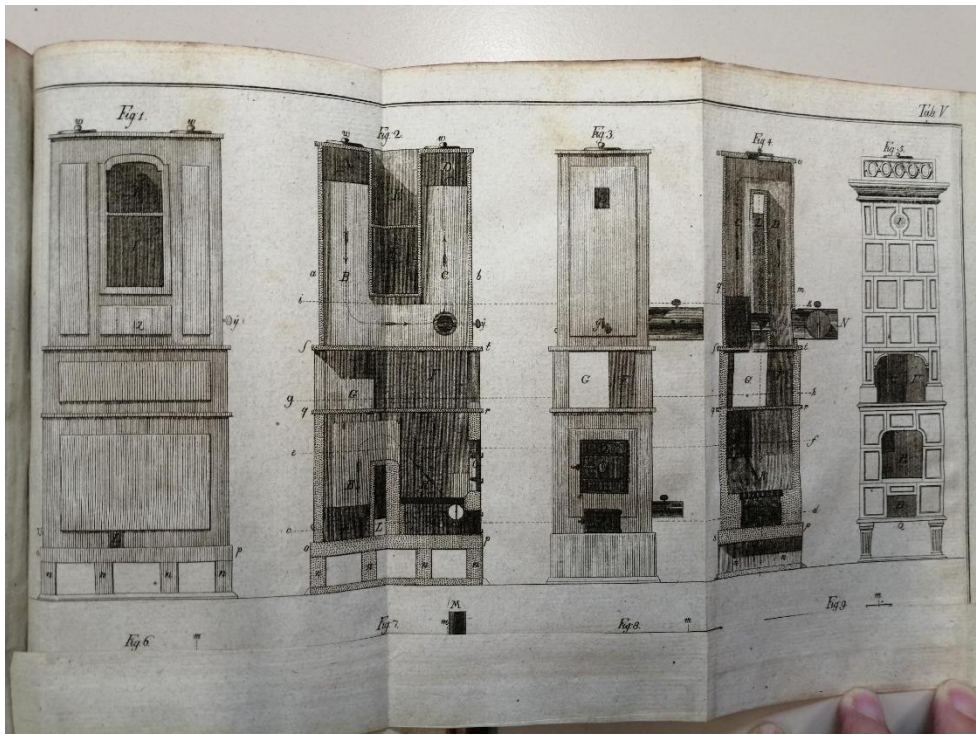
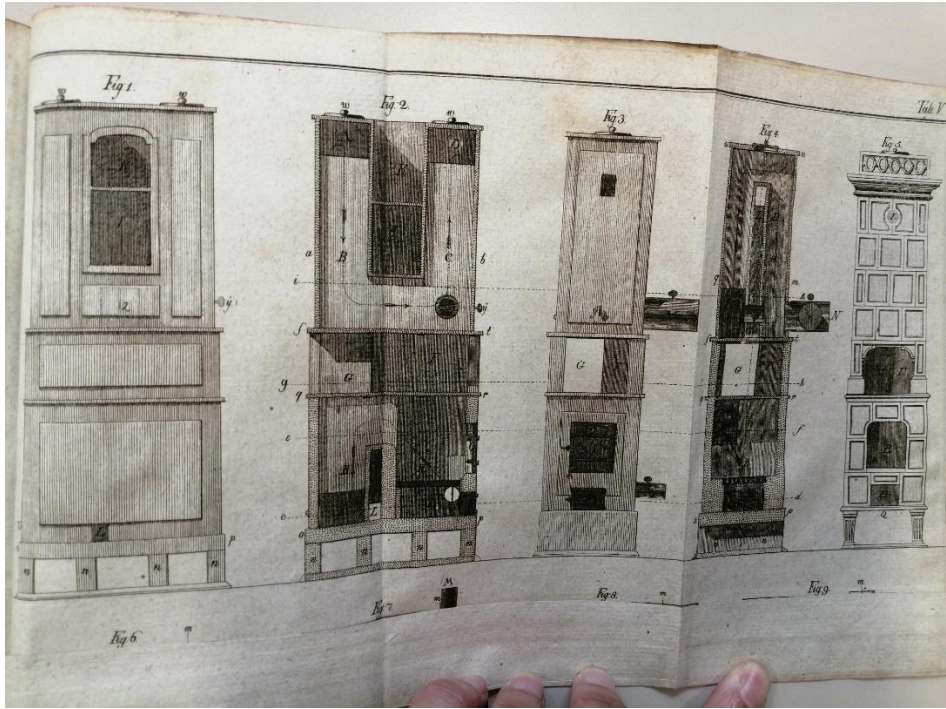
~~1798~~
 Anweisung,
Holzersparende Oefen,
 Pfannen-, Brat-, Kessel-
 und
Küchen = Feuerungen
 anzulegen
 nach richtigen Grundsätzen und Erfahrungen
 von
 Johann Wilhelm Chryselius,
 welt. Churfürstl. Sächs. Baumeister im Stifft Merseburg.

Zweyte mit einigen Zusätzen vermehrte Auflage

Mit neun Kupfertafeln

Leipzig,
 bey Vogel und Compagnie.
 1798.

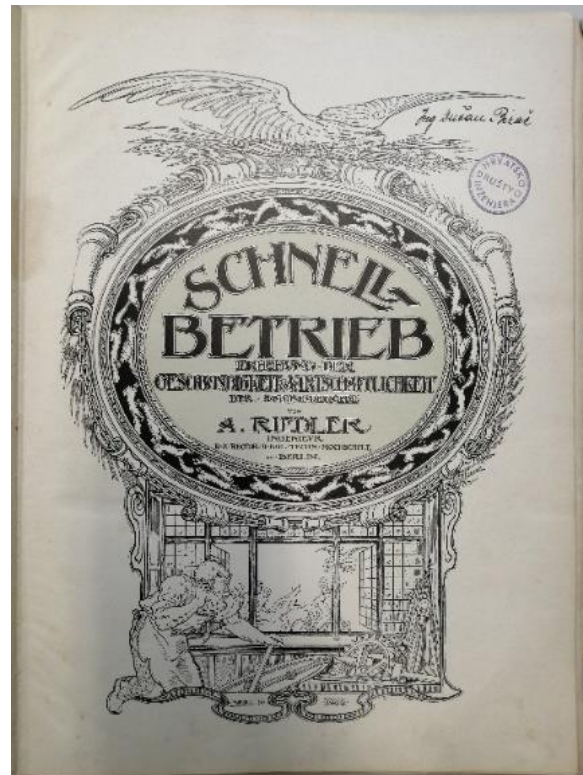
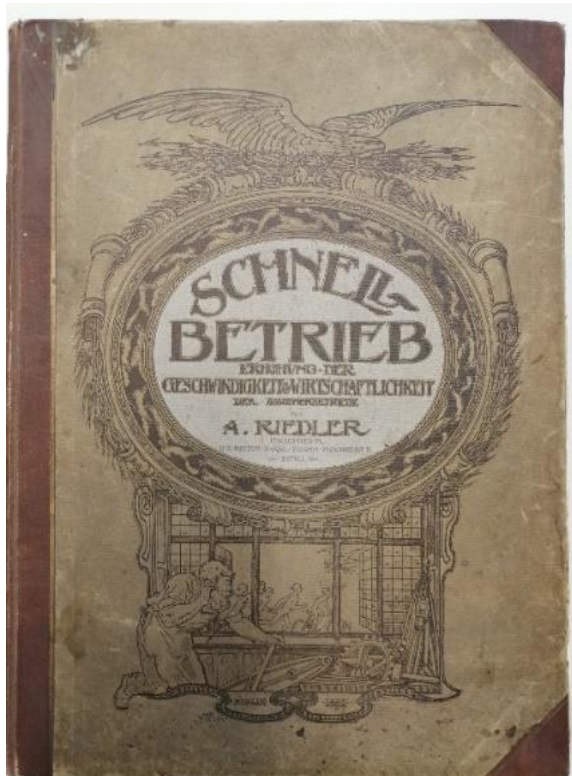

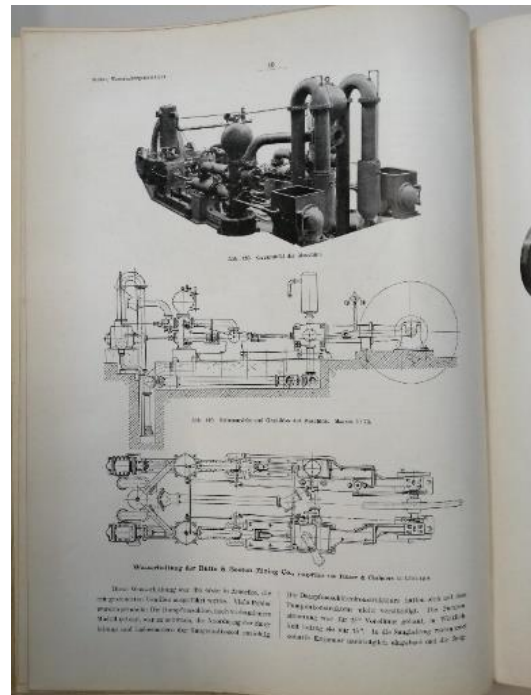
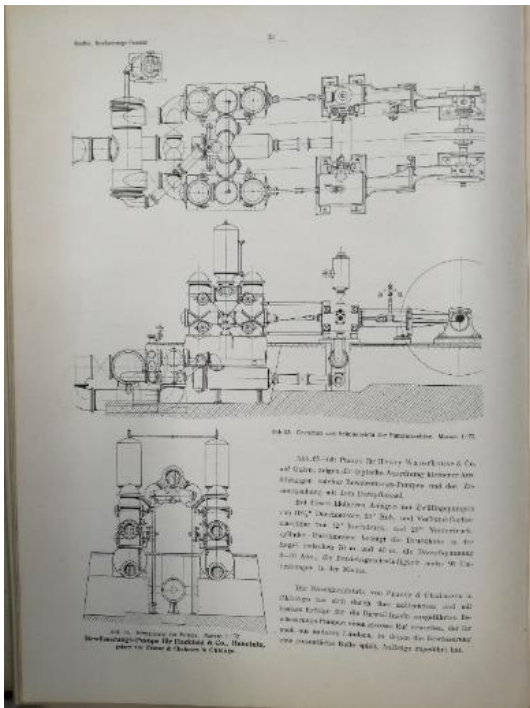
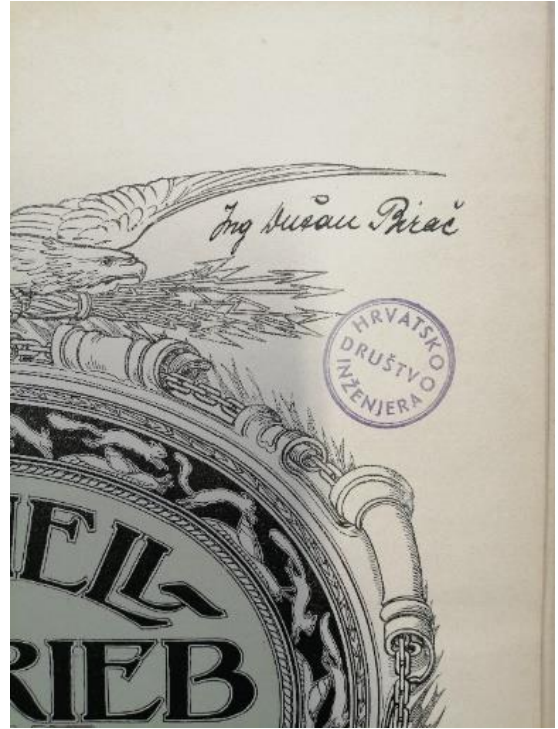

Riedler, Alois.

Schnell-Betrieb : Erhöhung der Geschwindigkeit & Wirtschaftlichkeit der Maschinenbetriebe / A. Riedler. - Berlin : [s. n.], 1899. - [Razl. pag] : ilustr. ; 37 cm.

Na prvoj stranici pečat Knjižnice Društva inženjera i tehničara N. R. Hrvatske, na naslovnoj strani pečat Hrvatskog društva inženjera i potpis ing. Dušana Birača..

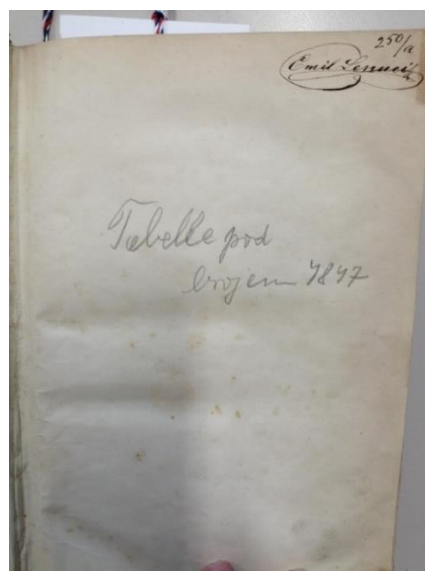
Schlegel, Carl Friedrich

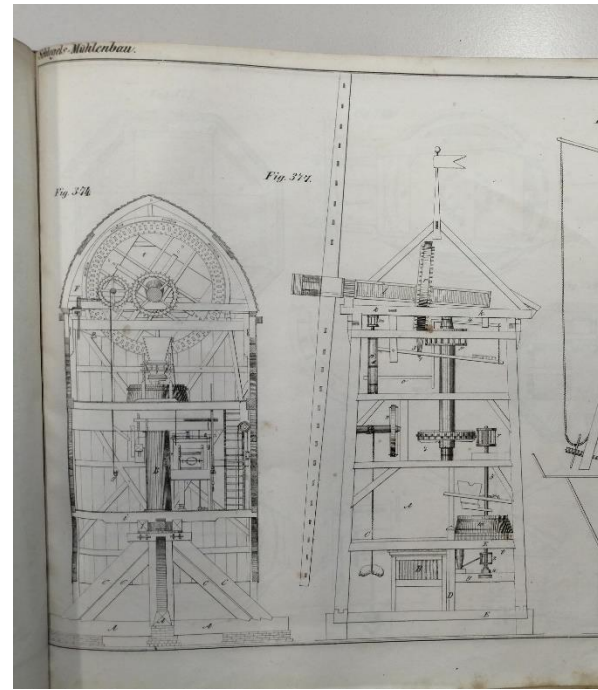
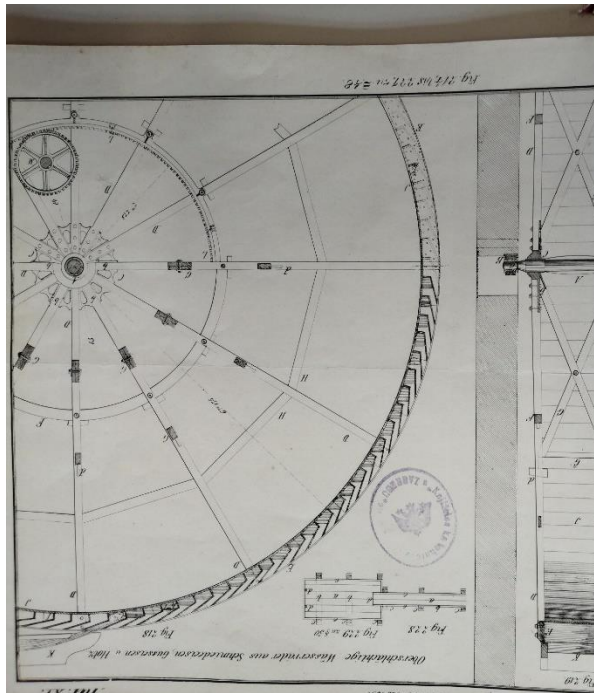
Vollständige Mühlenbaukunst : nach den neuesten wichtigsten Erfindungen und Verbesserungen, mit besonderer Berücksichtigung der amerikanischen und schweizerischen Kunstmühlen ; nebst Anleitung gewöhnliche Mahlmühlen nach dem amerikanischen System einzurichten : praktisches Lehrbuch für Mühlenbauer und Müller / von Carl Friedrich Schlegel. - 3. Aufl. Gera [etc.] : Heinsius'sche Buchhandlung, 1849. - VIII, 696 str ; 21 cm.

Na prvoj stranici potpis Emil Lenuci, na naslovnoj stranici pečat Knjižnice kraljevske tehničke visoke škole u Zagrebu.

Uz ovu knjigu ide i prilog, također tiskan 1849. godine. Na prvoj stranici potpis Emil Lenuci, na naslovnoj stranici pečat Knjižnice kraljevske tehničke visoke škole u Zagrebu. Prilog sadrži 51 list sa crtežima veličine 26 cm.

Knjiga je priručnik za mlinare i mlinove. I knjiga i prilog su u dobrom stanju.

Waldegg, Edmund Heusinger von

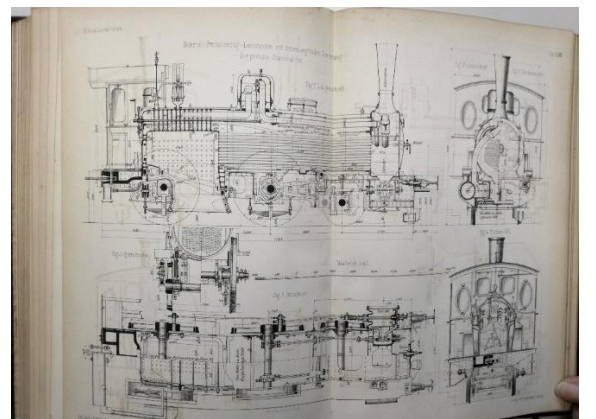
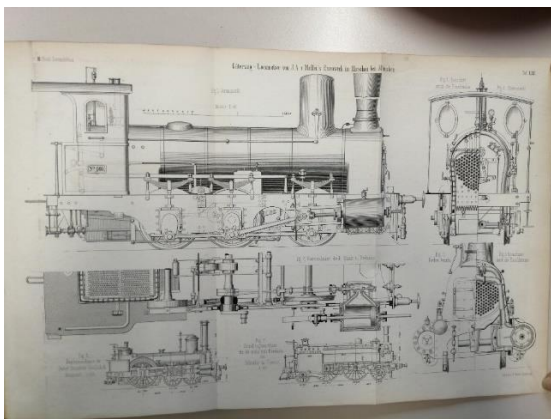
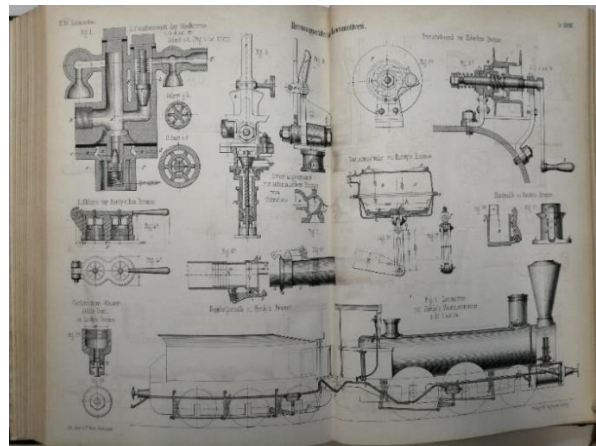
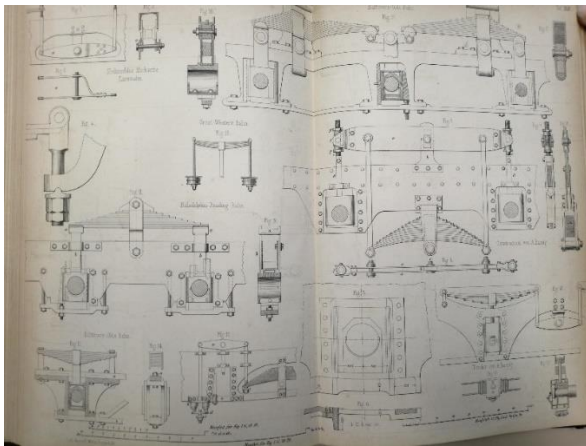
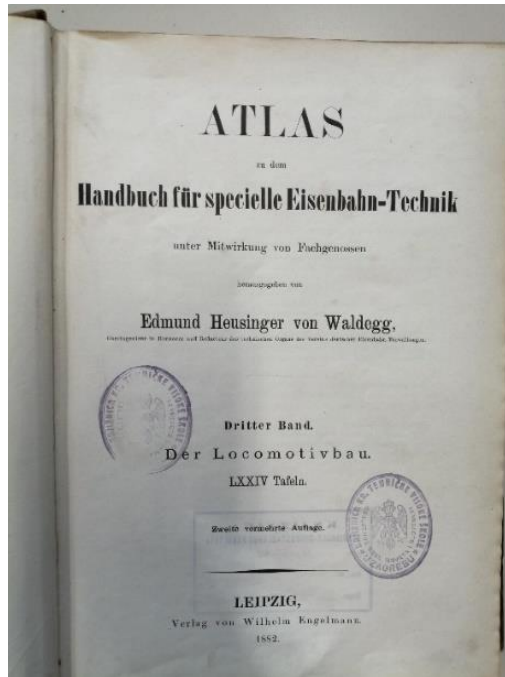
Waldegg, Edmund Heusinger von . Handbuch für specielle Eisenbahn-Technik : unter Mitwirkung von Fachgenossen / herausgegeben von Edmund Heusinger von Waldegg. - 2. vermehrte Aufl. Leipzig : Wilhelm Engelmann, [18--]-1882. - 3 sv. : ilustr., graf. prikazi ; 26 cm.

Dritter Band : der Locomotivbau. - 1882. - XXII, 1244 str.

Na naslovnoj stranici Knjižnice Kr. tehničke visoke škole u Zagrebu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. –

XXII, 1244 str.

Knjiga je u dobrom stanju. Sadrži opsežne opise dijelova lokomotive.

Hermann Wilda

Marine engineering : the calculation, designing and construction of the modern marine steam engine, including the marine steam turbines : a manual of the most recent practice for the use of engineers, manufactures, students, officers of the navy and mercantile marine and others interested in marine engineering : plates / by Hermann Wilda. - Hannover : Gebrüder Jänecke, 1904. - [48] listova s crtežima.

Na naslovnoj stranici pečat Laboratorija za strojarstvo Tehničkog fakulteta u Zagrebu. –

